

TV 2 DANMARK A/S
Teglholm Allé 16
2450 København SV

Att.: TV 2 Jura

Radio- og tv-nævnet

3. april 2012

Sagsnr: 2011-015675

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over tv-reklame for Jensen's Køkken ("Whisky Sauce") sendt på TV 2

René Jørgensen har den 5. februar 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet over en tv-reklame for Jensen's Køkken, sendt den 5. februar 2012 kl. 10:55 på TV 2. Klager gør gældende, at reklamen opfordrer til at begå ulovligheder.

Klager har anført følgende:

"...

Der reklameres for Jensens Favoritsovs. En mor bakker sin bil ind i en anden bil. Hun og datteren går ud og ser på skadens omgang. I stedet for at sætte en seddel med forsikringsoplysninger m.m i bilens vinduevisker, sætter hun en flaske Jensens Whiskysovs i viskeren.

(...)

Mener at man opfordre til at begå ulovligheder, ved at ignorer forsikringsforhold, som sikre skadeslidte udbedring af skaden forårsaget af skyldige..

..."

Beskrivelse

TV 2|DANMARK A/S har i forbindelse med høringssvar af 7. marts 2012 fremsendt den påklagede tv-reklame for Jensens Køkken - "Whisky Sauce", der varer ca. 30 sekunder.

I reklamen ses en kvindelig bilist, der er ved at foretage en parallelparkering på en villavej. Hun har sin teenagedatter med som passager. Idet hun bakker bilen ind i parkeringslommen, støder kvinden ind i den bagved parkerede bil, således at det giver et bump, og der høres lyden af knust glas. Kvinden reagerer med en nervøs latter og siger "Ups", imens datteren ser anklagende på hende. Der fokuseres på begge personers ansigtsudtryk, som er meget tydelige og livlige.

Herefter stiger kvinden ud og beseer skaden. Den beskadigede bil vises ikke, men der ses glassplinter og plasticdele, der ligger på vejen.

Datterens mimik viser, at hun er pinlig berørt af situationen, imens kvinden står bag bilen og ser sig nervøst omkring. Gennem hendes ansigtsudtryk og opførsel vises tydeligt, at hun overvejer, hvordan hun skal håndtere situationen. Derefter åbner hun sit bagagerum, og der ses en indkøbspose, der bl.a. indeholder 5-6 flasker Jensen's Sauce. Kvinden tager posen op, lukker bagagerummet, og tager en flaske Whisky Sauce fra posen og placerer den under vinduesviskeren på den beskadigede bil. Herefter ser hun på datteren og siger muntert:

"Så er der én, der får sig en skøn overraskelse i morgen!"

Datteren siger anklagende:

"Mor!"

Kvinden peger på flasken bag vinduesviskeren og svarer:

"Hvad? Det er en hel flaske Whisky Sauce fra Jensen's Køkken – det fås ikke bedre!"

Herefter forlader hun stedet, idet hun går grinende hen ad fortovet, og datteren følger med hende.

Reklamen er underlagt en baggrundsmusik med en let og munter tone, som afbrydes i det øjeblik, hvor kvinden stopper op for at beslutte sig, hvordan hun skal håndtere situationen.

Reklamen afsluttes med følgende speak:

"Jensen's Køkken - så er den gode middag hjemme."

Samtidig vises samme slogan som tekst og annoncørens logo på skærmen.

Høring

TV 2|DANMARK A/S

I høringssvar af 7. marts 2012 har TV 2|DANMARK A/S anført følgende til klagen:

”...

Radio- og TV-nævnet har ved brev af 8. februar 2012 anmodet TV 2|DANMARK A/S om en udtalelse vedrørende lovligheden af en TV-reklame for Jensen's Køkken, "Whisky Sauce".

Anledningen er en klage til nævnet fra René Jørgensen, som mener, at reklamen opfordrer til at begå ulovligheder, idet hovedpersonen ikke identificerer sig som skadevolder.

I reklamen ses en kvindelig bilist, der er ved at foretage en parallelparkering på en villavej. Hun har sin teenagedatter med som passager, og datteren er tydeligvis ikke imponeret af moderens parkeringsevner og sender hende et anklagende blik, da det pludselig giver et bump i bilen, og man hører lyden af knust glas. Moderen siger "Ups!" og griner nervøst, inden hun stiger ud for at bese skaderne, der tilsyneladende består i en knust lygte. Inde i bilen sukker datteren opgivende og laver himmelvendte øjne, mens moderen står bag bilen og overvejer, hvad hun nu skal gøre.

Hun åbner derefter beslutsomt bilens bagagerum, og man ser en indkøbspose, der bl.a. indeholder 5-6 flasker Jensen's Sauce. Moderen tager posen op, lukker bagagerummet, og tager en flaske Whisky Sauce fra posen og placerer den under vinduesviskeren på bilen bag hendes egen. Hun ser på datteren og siger glad: "Så – er der én, der får sig en skøn overraskelse i morgen!". Datteren er tydeligvis pinligt berørt og siger anklagende "Mor!", hvortil moderen svarer "Hvad?! Det er en hel flaske Whisky Sauce fra Jensen's Køkken – det fås ikke bedre", mens hun grinende går hen ad fortovet.

TV 2|DANMARK A/S har ved godkendelsen af reklamen lagt vægt på, at der er en tydelig humoristisk tone i filmen. Moderen spilles af skuespilleren Mette Horn, der bl.a. er kendt som "Damen med de blå tænder" og som mor til drengen Max i "Max Pinlig". I både disse og mange af andre af Mette Horns roller spiller hun en forholdsvis grænseoverskridende type, og de fleste seere vil formodentlig identificere hende med disse roller – særligt når hun som her tydeligvis opfører sig i strid med det gængse adfærdskodeks og ikke mindst færdselslovgivningen. Datteren tager som nævnt klar afstand fra moderens måde at reagere på, og er dermed med til at understrege, at moderens handling ikke er acceptabel, uanset at hun selv betragter Whisky Sauce som en passende compensation for skaden på bilen.

Det er på denne baggrund TV 2|DANMARK A/S' opfattelse, at reklamen ikke kan ses som en opfordring til at følge moderens eksempel – nærmere

tværtimod. Efter vores vurdering er reklamen således ikke i strid med § 8 i Bekendtgørelse om reklamer og sponsorering mv. i radio og fjernsyn, hvorefter enhver reklame skal være udformet med "behørig social ansvarsfølelse".

..."

Brandhouse A/S

Annoncørens reklamebureau, Jangaard, Mark & Ko, er i udtalelse af 7. marts 2012 fremkommet med følgende bemærkninger:

"...

Det er selvfølgelig med stor beklagelse at vi har modtaget klagen fra Rene Jørgensen via Radio- og tv-nævnet.

Og på vegne af Jensen's Køkken følger her vores svar.

Vi vil gerne her indledningsvis understrege, at det på ingen måde er reklamens intention at opfordre til at begå ulovligheder. Tværtimod.

Reklamekampagnen handler om en kvinde, som har et nærmest alkoholisk forhold til produkterne fra Jensen's Køkken. Og hun tror, at produkterne fra Jensen's Køkken kan få hende ud af hendes – og alle verdens – problemer. Hun hælder med andre ord sovs udover problemerne.

Grundlæggende er det en komisk scene, og reklamekampagnen benytter sig da også af humor som det dramaturgiske greb.

Til at spille hovedrollen som kvinden med det stærke forhold til Jensen's Køkkenprodukterne har vi valgt Mette Horn. Og det har vi gjort, fordi hun netop er den komiker i dag i Danmark, som er kendt for ALTID at gøre det forkerte. Senest i DR2s julekalender, hvor man må sige, at hun ikke håndterede julens stress og en forstående skilsmisse efter kunstens regler. Tværtimod. Men også fra Max Pinlig tv og film, hvor hun som Max's mor altid vælger den "forkerte" løsning.

I den omtalte reklame: Parkering har vi forstærket oplevelsen af, at hun gør det forkerte, ved at lade hendes datter tydeligt ryste på hovedet og misbilligende sige "Mor!!!!". Der er ingen tvivl om at hendes handling ikke billiges. Og vi forlader spottet med en klar følelse af at kvinden er bindegalt.

Derudover har vi valgt, at hun netop ikke stikker af fra skaden, men giver sig til kende via sovsen under vinduesviskeren. Det er godt nok en alternativ fremgangsmåde, men da det foregår ved hendes bopæl, og naboen

formodes at kende hende (og hvis ikke hendes forhold til sovs, så hendes bil) ved han også, hvor han skal henvende sig.

Vi beklager selvfølgelig at spottet har ført til den vedlagte klage, men er selv af den klare overbevisning, at vi har taget de nødvendige valg:

- 1. Humoristisk spot*
- 2. Mette Horn som karakter*
- 3. Datter som tydelig repræsentant for forargelsen over den forkerte handling.*
- 4. Tilkendegivelsen v.hj.a. sovs i kombination med valg af location (hjemmemiljø, på vej hjem fra supermarkedet med datter)*

..."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 27. marts 2012 behandlet sagen og skal udtale:

René Jørgensen har den 5. februar 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet over en tv-reklame for Jensen's Køkken, sendt den 5. februar 2012 kl. 10:55 på TV 2. Klager gør gældende, at reklamen opfordrer til at begå ulovligheder. Klager henviser til, at der i reklamen vises en kvinde, der går fra en fremmed bil, som hun har forårsaget en parkeringsskade på uden at sætte en seddel med forsikringsoplysninger m.v.

I henhold til § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, skal al reklame i radio og fjernsyn, som al anden reklame, være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig samt være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

Endvidere foreskriver § 10, stk. 3, i samme bekendtgørelse, at reklamer i radio og fjernsyn ikke må tilskynde til adfærd i strid med hensynet til sikkerheden i hjemmet, på arbejdspladsen eller i trafikken, eller til farlig, uansvarlig, sundhedsskadelig eller miljøskadelig adfærd i øvrigt.

Radio- og tv-nævnet skal indledningsvis bemærke, at Nævnet i sin afgørelse af 28. januar 2009 om tv-reklame for VW Scirocco vist på TV 2 tog stilling til en reklame, hvor der vist en bil, der kan opfattes som kørende for stærkt. Nævnet vurderede ikke, at reklamen kunne betragtes som egnet til at opfordre bilister til for hurtig eller farlig kørestil, og reklamen fandtes

derfor ikke at tilskynde til handlinger i strid med hensynet til sikkerheden i trafikken, ligesom reklamen ikke fandtes i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse. Nævnet lagde herved navnlig vægt på, at det forhold, at der i en reklame vises en bil, der kan opfattes som kørende for stærkt, ikke nødvendigvis er ensbetydende med en tilskyndelse til at udvise samme adfærd.

I sin afgørelse af 29. februar 2008 om tv-reklame for SEAT sendt på TV 2 tog Nævnet endvidere stilling til en anden tv-reklame, hvor en bilist udviste farlig opførsel i trafikken. Nævnet fandt imidlertid ikke, at visningen af en ellers farlig opførsel i trafikken indebar en tilskyndelse til handlinger i strid med hensynet til sikkerheden i trafikken, ligesom reklamen ikke fandtes i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse. Nævnet lagde i sin vurdering blandt andet vægt på, at reklamen foregik i et kunstigt skabt trafikløst miljø, som næppe kunne forveksles med hverdagens trafikale situationer.

For så vidt angår den reklame, der er til bedømmelse i nærværende sag, er der tale om visning af en kvinde, der forlader en beskadiget bil uden at efterlade de nødvendige og pligtige oplysninger til den bilejer, hun har forvoldt skade.

Spørgsmålet er herefter, om reklamen tilskynder til uansvarlig adfærd jf. reklamebekendtgørelsens § 10, stk. 3, og/eller er i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1.

I reklamen anvendes der humoristiske midler som overdrevet mimik og overspillede reaktioner. Endvidere er reklamen underlagt en baggrundsmusik med en let og munter tone. Musikken afbrydes i det øjeblik, hvor kvinden holder inde for at beslutte sig, hvordan hun skal håndtere situationen. Herved forstærkes den underholdende og humoristiske karakter af den i reklamen viste scene. Endeligt er skuespilleren Mette Horn, der spiller moren, navnlig kendt fra humoristiske film. Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at mange seere, som anført af TV 2 og annoncøren, vil genkende hende som en humoristisk karakter.

Det er derfor Nævnets vurdering, at de medvirkende personer og deres handlinger i den viste situation er karikerede, og at der er tale om en reklame med et tydeligt humoristisk præg.

Det karikerede udtryk, der præger situationen og begge personer, samt det overraskende moment i kvindens valg af at placere en flaske Whisky Sauce under den beskadigede bils vinduesvisker, bevirker efter Nævnets

opfattelse, at kvindens handling må anses som en humoristisk afslutning på en karikeret situation.

Endelig er det datteren, der gennem replikker og en tydelig mimik har rollen som den fornuftige i den viste situation, og hun giver tydeligt udtryk for, at hun ikke billiger moderens adfærd.

Samlet set er det Nævnet vurdering, at kvindens opførsel ikke fremstår som en acceptabel adfærd, ligesom reklamen ikke har karakter af en opfordring til seeren til at handle på samme måde i en lignende situation.

På denne baggrund finder Radio- og tv-nævnet ikke, at reklamen tilskynder til uansvarlig adfærd, ligesom den ikke er i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

På denne baggrund har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Tv-reklamen for Jensen's Køkken ("Whisky Sauce") sendt den 5. februar 2012 kl. 10:55 på TV 2 indeholder ikke tilskyndelser til uansvarlig adfærd, ligesom den heller ikke er i strid med kravet om, at reklamer skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse, jf. § 8, stk. 1, og § 10, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Christian Scherfig
formand

/Ulrike Clade Christensen
nævnsssekretær

Kopi til:

Klager, René Jørgensen